

కర్మల కర్మలది

- తిరుమల శ్రీ

క్రోటిపల్లి రేవులో పడవమీద గోదా
వరి చాటుతూవుంటే త్రిల్లింగ్ గా
వుంది శేఖర్ కు. సాయంకాలపు
శీతల పవనాలు మనసుకు ఆహ్లా
దాన్ని కలిగిస్తున్నాయి. కాకినాడ
నుండి ఎండలో చేసిన బస్ ప్రయా
ణంతో విసుగెత్తిన శేఖర్ కు,
అప్పుడే ఖైదు నుండి విడుదల
చేయబడిన వ్యక్తి స్వేచ్ఛావాయువు
లను పీల్చుకున్నంత హాయిగా,

సంతోషంగా వుంది, గోదావరి
గాలి సోకడంతో.

రేవు దాటాక మరో రెండు
బస్ లలో ప్రయాణం చేయవలసి
వుంది అతను. గన్నవరం చేరు
కునేసరికి బాగా ప్రొద్దుపోతుందను
కున్నాడు. గోదావరి మీద పడవ
ప్రయాణం సరదాగా వున్నా, బస్
ప్రయాణాలను తలచుకునేసరికి,
అనస్తపడి అంతదూరం వెళ్ళక

జోతేనేం అనిపించింది.

కాని, 'మారేజెస్ ఆర్ మేడ్ ఇన్ హెవెన్' అన్న లోకోక్తి గుర్తుకొచ్చింది. తనకు ఆ పిల్లనచ్చినట్లయితే యికపైన తాను తరచు కోటిపల్లి రేవు దాటవలసి వుంటుందనిపించడంతో, సన్నగా నవ్వుకున్నాడు.

శేఖర్ స్వగ్రామం కొవ్వారు. కాని, వుద్యోగరీత్యా కాకినాడలో

వుంటున్నాడు. గన్నవరంలో ఓ మంచి సంబంధం చూసి వచ్చామనీ, రెండేకరాల పొలము, ఐదు వేల క్యాషూ కట్టుంగా ఇస్తున్నారనీ, శేఖర్ వెళ్ళి పిల్లను చూపి వచ్చినట్లయితే, నచ్చితే ముహూర్తం పెట్టించుకోవచ్చుననీ, తండ్రి వుత్తరం రాయడంతో బయలుదేరాడు శేఖర్.

అయితే, శేఖర్ కు కొన్ని ఆద

ర్కాలు వున్నాయి. వాటిలో కట్నం తీసుకోకుండా పెళ్ళి చేసుకోవాలన్న దొకటి. అంతేకాక, వీలయితే గుణవంతురాలయిన పేదపిల్లను చేసుకోవాలనుకునేవాడు.

గన్నవరం వెళ్ళి పిల్లను చూసి మాట్లాడాలనుకున్నాడు. తనకు కావలసింది అమ్మాయి నచ్చడం- ఆపైన కట్నకానుకలు ఇచ్చినట్లయితే ఆ సంబంధం చేసుకోనని, ఆమె తండ్రితో ఖచ్చితంగా చెప్పా

2

హోటల్లో భోజనం చేసి వచ్చి టి. బి. కి చేరుకున్నాడు శేఖర్. క్రొత్తచోటయినా, పగలంతా బాగా అలిసిపోయి వుండడంతో త్వరగానే నిద్రపట్టేసింది.

అయితే—

గాఢనిద్రలో వున్న శేఖర్కు ఎవరో కుదిపిలేపినట్లయి, హఠాత్తుగా మెలకువ వచ్చింది. గదిలో చీకటిగా వుంది.

వయసు వచ్చిన ఒక ఆడపిల్ల, తనను పెళ్ళి చేసుకొమ్మంటూ ఒక అపరిచితుణ్ణి ప్రాధేయపడే స్థితికి దిగజారిపోయిందా మనదేశ పరిస్థితి! మన సామాజికపు విలువలు అంత హీనస్థితికి జారిపోయాయా? దీనికి హేతువేమిటి? కట్న పిశాచా??

అని నిశ్చయించుకున్నాడు. కట్నం వొద్దంటే తన తండ్రి రియాక్ష్న్ ఎలా వుంటుందో తనకు తెలుసు. కాని, తండ్రిని ఏవిధంగా చొప్పించాలో కూడా తెలుసు తనకు!

గన్నవరం చేరుకునేసరికి రాత్రి ఎనిమిది దాటింది. ఆ వేళప్పుడు వెళ్ళి 'వాళ్ళకు' ఇబ్బంది కలిగించడం ఇష్టంలేక, ఆ రాత్రికి ట్రావెలర్స్ బంగళాలో బస చేయడానికి నిర్ణయించుకున్నాడు.

చేతినున్న రేడియండయల్ వాచ్ పన్నెండూ ఇరవయ్ చూపుతోంది.

ఎందుకు మెలకువ వచ్చిందో వూహించలేకపోయాడు శేఖర్.

అంతలో, గదిలో ఏదో అలికిడి వినిపించింది.

మొత్తని అడుగుల చప్పుడు....

సన్నగా గాజుల సవ్వడి....

ఎవరో ఏడుస్తున్నట్లు వెక్కిళ్ళ ధ్వని.... సన్నగా దుఃఖిస్తోన్న యువతి స్వరం....

బెడ్ కు కొంతదూరంలో చీకట్లో
తెల్లని ఆకారం వీలగా గోచరించ
డంతో - శేఖర్ గుండె ఝల్లుమంది.

చీకటికి అలవాటుపడిన కళ్ళకు
స్త్రీరూపం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది.
ఎవరు?!

ఎవరామె —?

ఎందుకు విడుస్తోంది??

గదిలోకి ఎలా వచ్చింది??

పడుకునేముందు లోపల గెడ
పెట్టడం తనకు బాగా జ్ఞాపకముంది.
అయితే, ఆమె ఎలా ప్రవేశం
చింది?!

కొంపదీసి ఆమె....!?

ఉలిక్కిపడ్డాడు శేఖర్. ఆ ఆలో
చన కలగడంతో, భయంతో
వొళ్ళంతా చెమటలు పట్టేసింది.

గ్రామాలలోని ట్రావెలర్స్
బంగళాలలో అప్పుడప్పుడు
దయాలు తిరుగుతూ వుంటాయని
ఎప్పుడో ఆలకించిన గుర్తు!

లేచి లైటు పేద్దామంటే భయంతో
శరీరం బిగుసుకుపోయింది.

ఎవరో అడుగుదామంటే నోట
మ్మట మాటరావడం లేదు.

అయిదు నిమిషాలు అలాగే
వుండిపోయాడు శేఖర్, ఆంజనేయ
దండకం చదవబోయి, కంగారులో
అమ్మవారి దండకం చదివేస్తూ.

ఆమె ఇంకా ఏడుస్తూనేవుంది!
కొద్దిగా ధైర్యం పుంజుకు
న్నాడు. నెమ్మదిగా బెడ్ మీద లేచి
కూర్చున్నాడు. లైట్ స్విచ్ దగ్గరకు
వెళ్ళడానికి ధైర్యం చాలడం లేదు.
ఎలాగో గొంతు పెగల్చుకు
న్నాడు.

“ఎవరు....ఎవరు నువ్వు....?”

అన్నాడు.

తన మాట తనకే వినిపించ
నంతగా, నూతిలోనుండి వచ్చి
నట్లనిపించింది.

సమాధానం లేదు.

“ఎందు కేడుస్తున్నావ్?”

హఠాత్తుగా ఏడుపు ఆగిపో
యింది.

ఆ ఆకారం అతనివైపు చూస్తూ
న్నట్లుంది - “నీకు తెలియదూ?”
అంది తీక్షణంగా.

అది స్త్రీ స్వరం!.... నిర్ధారణ
చేసుకున్నాడు శేఖర్. స్వరాన్ని
బట్టి టీనేజ్ గర్ల అయివుండాలని
అంచనా పేసుకున్నాడు.

ఆమె జవాబివ్వడంతో కొద్దిగా
ధైర్యం పెరిగింది. అప్టరాల్,
దయాలు మనుష్యులతో మాట్లాడి
నట్లు ఎక్కడా ఆలకించిన జ్ఞాపకం
లేదు.... ఆమె మనిషేనన్నమాట!

“నువ్వెవరో నే నెరుగను.
ఎందుకు ఏడుస్తున్నావో నాకెలా

తెలుస్తుంది?" అన్నాడు.

"తెలిస్తే మాత్రం ఏం చేయ గలవ్?"

ఆశ్చర్యపోయాడతను.

"అవసరమైతే చేతనయిన సహాయం చేయగలను"

"నిజం?" అందామె. "మిస్టర్! నన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటావా?"

"పెళ్ళా!?"

"ఔను. మా నాన్న కట్నం ఇచ్చుకోలేడు. ఉన్నది కాస్తా నా పెళ్ళికే వూడ్చిపెడితే అమ్మా, నాన్నా ఏం తింటారు? ఎక్కడ వుంటారు?" వెక్కి వెక్కి ఏడ్చిందామె. "ప్లీజ్! కట్నం తీసుకోకుండా నన్ను పెళ్ళి చేసుకోవూ?"

భయం స్థానంలో ఆశ్చర్యం చోటు చేసుకుంది శేఖర్ లో.

ఆమె ఎవరు? లోపలికి ఎలా వచ్చింది? ఎందుకు ఏడుస్తోంది? కట్నం ఇచ్చుకోలేని కారణంగా ఆమె అవివాహితగా వుండిపోయిందా? అయితే, అర్ధరాత్రప్పుడు ట్రావెలర్స్ బంగళాలో ఆమెకు ఏం పని? ముక్కూ, మొగమూ ఎరుగని తనను - ఒక అపరిచితుణ్ణి - పెళ్ళాడమని ప్రాధేయపడడంలో ఆమె అభిప్రాయ మేమిటి?.... అన్నీ ప్రశ్నలే!

"ప్లీజ్!.... కట్నం తీసుకో

కుండా నన్ను పెళ్ళి చేసుకోవూ?" ప్రాధేయపడుతోందామె.... సన్నగా ఏడుస్తోంది.... మధ్య మధ్య వెక్కి వెక్కి పడుతోంది.

శేఖర్ కు మతి పోయినట్లు వుంది....

వయసు వచ్చిన ఒక ఆడపిల్ల, తనను పెళ్ళి చేసుకొమ్మంటూ ఒక అపరిచితుణ్ణి ప్రాధేయపడే స్థితికి దిగజారిపోయిందా మన దేశ పరిస్థితి! మన సామాజికపు విలువలు అంత హీనస్థితికి జారిపోయాయా? దీనికి హేతువేమిటి? కట్నపిశాచా? ఎట్టి పరిస్థితులలో ఒక భారత యువతి, అట్టి స్థితికి దిగజారుతుంది?! ఈ సాంఘిక దురాచారాన్ని రూపుమాపేదెలా? సమూలంగా నిర్మూలించేదెలా??

ఆమె ఎవరో తానెరుగడు. పూర్వాపరాలు తెలుసుకోకుండా మాట ఇవ్వడం శేఖర్ కు ఇష్టం లేదు.

మొదట ఆమెను వోదార్చాలనుకున్నాడు. ఆమె వివరాలు తెలుసుకుని తాను చేయగలిగిన ఉపకారం చేయాలనుకున్నాడు. అవసరమైతే ఆమెను వివాహమాడడానికి కూడా తాను సిద్ధమే!

బెడ్ మీదినుండి దిగి స్విచ్ వైపు నడిచాడు.

“నీ పేరేమిటి?” అంటూ లైట్ వేసాడు.

శ్వేతవస్త్రాలలో అందంగా మెరిసిపోతోన్న పద్దెనిమిదేళ్ళ పడుచు....

లైటు వెలగడంతో త్రుళ్ళిపడింది... మరుక్షణంలో అదృశ్యమయింది!!

“ఛాబోయ్, దయ్యం.....!!” అని అరుస్తూ భయంతో స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు శేఖర్.

3

శేఖర్ కు మెలకువ వచ్చేసరికి గదిలో నేలపైన పడివున్నాడు.

కిటికీలోనుండి సూర్యకిరణాలు పడి చురుమనిపిస్తున్నాయి.

ఒక్కక్షణం ఏమీ బోధపడలేదు శేఖర్ కు. ‘బెడ్ మీద పడుకున్న వాణ్ణి నేలమీదకి ఎలా వచ్చానా?’ అనుకుని ఆశ్చర్యపోయాడు. గది తలుపుకు వేసిన గెడ వేసినట్లే వుంది.

ఆలోచించేసరికి గతరాత్రి జరిగిన ఒక్కొక్క విషయమే గుర్తుకు రాసాగింది.... ఆ సంఘటన గుర్తుకు రావడంతో, భయంతో వొళ్ళు జలదరించింది.

అది కలేమోననుకుంటే, తాను స్విచ్ దగ్గర నేలపైన ఎందుకు పడివున్నాడు? పైగా రాత్రి తాను

వేసిన లైటు ఇంకా వెలుగుతూనే వుంది!

అది వాస్తవమేనని నిర్ధారణ చేసుకోవడంతో ‘మైగాడ్! దయ్యంతోనా మాట్లాడాను?!” అనుకుంటూ గుండెలపైన చేతులు వేసుకున్నాడు.

తాను పెళ్ళిచూపులకు వచ్చాడు. ఆ విషయం ఎరిగినవానిలా ఆ దయ్యం ‘పెళ్ళి-కట్నమూ’ అంటూ, ఆ ప్రశ్న కే ఎందుకు తెచ్చింది?! ఆ సంఘటనకు అర్థమేమిటి? మోషినీ పిశాచాలంటారు-ఇవేనా?.... ఇలా ఆలోచిస్తూనే కాలకృత్యాలు తీర్చుకున్నాడు శేఖర్.

బంగళా వాచ్ మాన్ చేత కాఫీ, టిఫిను తెప్పించుకున్నాడు. వాచ్ మాన్ వయసు మళ్ళిన వాడు. రాత్రి జరిగిన సంఘటనను మదిలో నెమరు వేసుకుంటూ, అతనితో నెమ్మదిగా కదిపాడు శేఖర్.

“ట్రావెలర్స్ బంగళాలో దయ్యాలు వుంటాయని ఆలకించాను, నిజమేనా తాతా?”

“అవి అన్ని చోట్లా వుండవు బాబూ!” అన్నాడు తాత, నోట్లో చుట్టతీసి కిటికీలోనుండి తుప్పుక్కున వూసి.

“పోనీ, ఈ బంగళాలో వున్నాయా?”

“నా ఎరికలో అట్లాంటిదేమీ

లేదు బాబూ!”

చెప్పాలా, పద్దా అని కొన్ని సెకనులు తటపటాయించాడు శేఖర్. చివరకు చెప్పడానికే నిశ్చయించుకుని, “తాతా! రాత్రి నా గదిలోకి దయ్యం వచ్చింది....” అన్నాడు.

శేఖర్ వంక తెల్లబోయినట్లుగా వింతగా చూసి, అంతలోనే పెద్దగా నవ్వేసాడు తాత.

“నువ్వు రాత్రి పడుకునేటప్పుడు దయ్యాలగురించే ఆలోచిస్తూ పడుకుని వుంటావు. అందుకే పీడ కలేవో వచ్చింది” అన్నాడు.

“లేదు, తాతా! నిజంగానే జరిగింది.... దయ్యంతో నేను మాట్లాడాను కూడాను....”

“పాతికేళ్ళుగా నేనీ బంగ్లాను అంటిపెట్టుకుని వున్నాను బాబూ! ఇంతవరకు ఏ దయ్యం గాని, మోహినీ, జిశాచిగాని, ఎవరికీ కనిపించినట్లు ఆలకించలేదు” అన్నాడు తాత పైనర్ గా.

ముసలాడు తన పలుకులు విశ్వసించడం లేదని గ్రహించడంతో, ఆ సంభాషణను ఆంకటితో ఆపేశాడు శేఖర్.

* * *

అడ్రసు వెతుక్కుంటూ, పెళ్ళి చూపుల ఇంటికి వెళ్ళాడు శేఖర్.

ఇల్లు పాతదయినా చూపులకు బాగానే వుంది. గేటు తెరుచుకుని లోపలికి వెళ్ళాడు. వరండాలో ఎవరూ లేరు. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా వుంది.

హ్లాక్ ఎవరో పెద్ద మనిషి కూర్చుని వున్నాడు. బహుశా ఆయన ఇంటి యజమాని అయి వుండవచ్చుననుకున్న శేఖర్ గుమ్మందగ్గర నిలుచుని “ఏమండీ!” అని పిలిచాడు.

“ఎవరు తావాలి బాబూ?” అంటూ లేచి వచ్చాడాయన.

శేఖర్ చెప్పడంతో, “నేనే మాధవయ్యను మీరెవరు? లోపలికి రండి....” అంటూ ఆహ్వానించాడాయన.

శేఖర్ తనను పరిచయం చేసుకోవడంతో, ఏచారంగా తలపట్టుకుని కూర్చుండి పోయాడాయన.

“ఇంకెక్కడి అమ్మాయి బాబూ....” అంటూ గొళ్ళు చున్నాడు. శేఖర్ దిమ్మెర పోయాడు.

“ఏమండీ! ఏం జరిగింది?” అన్నాడు ఆతృతగా.

“అమ్మాయి మమ్మల్ని విడిచి పెట్టి వెళ్ళిపోయి రెండు రోజులయింది బాబూ!”

“వెళ్ళిపోయిందా! ఎక్కడికి?”
శేఖర్ కు బోధపడ లేదు.

“కట్నపు పిశాచికి అందనంత
దూరంగా వెళ్ళి పోయింది....నా
తల్లి ఆత్మహత్య చేసుకుంది.....”

కొయ్యవారి పోయాడు శేఖర్.
నోటమ్మట మాట రాలేదు.

“ఉన్న రెండెకరాలూ కట్నంగా
ధారబోస్తే మీరేం తింటారంది
అమ్మాయి....మిగిలి వున్న ఇల్లు
కాస్తాం తాకట్టు పెట్టి వెళ్ళి చేస్తే మీ
రెక్కడ వుంటారని ఏడ్చింది....”
మాధవయ్య దుఃఖంతో చెప్పుకు
పోతూంటే, విగ్రహంలా నింటూ
వుందిపోయాడు శేఖర్.

“....తనకు ఆ వెళ్ళి వొద్దంది.
కట్నం మాట తల పెట్టకుండా,
తన వ్యక్తిత్వాన్ని గుర్తించి, తనకు
తానుగా గౌరవించి, కోరిచేసుకునే
యువకుడు తాతనపడేంత వరకు
రాను పెళ్ళే చేసుకోనంది సావిత్రి...
నా జీవితపు సాయం సంభ్యవో
మిగిలి వున్న ఈ ఒక్క బాధ్యతా
నెరవేట్చుకో గలిగానన్న సంతృప్తి
నాకు దక్కనివ్వమనీ, ఈ వెళ్ళికి
అభ్యంతరం చెప్పవద్దనీ మందలిం
చాను. ‘భగవాన్! ఈ దేశంలో
ఆడదిగా జన్మించడమే అప
రాధమా?’ అంటూ వెక్కి వెక్కి
ఏడ్చింది నాతల్లి....”

విజయ

పసివాడిలా ఏడ్చాడు మాధ
వయ్య.

శేఖర్ కు దుఃఖం ఆగలేదు.
అతి కష్టం మీద కన్నీటితో పోరా
డాడు.

“జాబూ! తన పెళ్ళయితే
నేనూ, వాళ్ళమ్మా దిక్కులేని పక్షు
లమవుతామన్న బెంగతో, రెండు
రోజుల క్రితం ఆత్మహత్య చేసు
కుంది. మా నడునయను పరిష్కా
రం చేస్తున్నాననుకుంటూ— మా
ముసలి గుండెల్లో కార్చిచ్చు
లేపి వెళ్ళి పోయిందయ్యా!....
సావిత్రి మమ్మల్ని అన్యాయం చేసి
వెళ్ళిపోయింది....!” అంటూ
గోడనున్న పెద్ద ఫోటో వంక
చూపించాడు మాధవయ్య.

అగ్రవత్తుల ఘటయిన సువా
సనల మధ్య, పూల దండతో
అలంకరింపబడి వుంది సావిత్రి!
ఫోటో.

“తొందరపడ్డావుసావిత్రి! రెండు
రోజులు ఆగివుంటే....” అంటూ
ఫోటోవంక చూసిన శేఖర్ వులిక్కి
పడ్డాడు.

ఆమె....!
గత రాత్రి తన గదిలో కని
పించిన యువతి....!!
—కాదు, దయ్యం....!!